

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (първи състав)

15 септември 2011 година(*)

„Митнически съюз — Митническа декларация — Приемане от митническия орган на декларацията — Анулиране на вече приета митническа декларация — Последници по отношение на наказателните мерки“

По дело С-138/10

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Административен съд София-град (България) с акт от 8 март 2010 г., постъпил в Съда на 15 март 2010 г., в рамките на производство по дело

„ДП груп“ ЕООД

срещу

Директор на Агенция „Митници“,

СЪДЪТ (първи състав),

състоящ се от: г-н А. Tizzano, председател на състав, г-н J.-J. Kasel, г-н А. Borg Barthet, г-н М. Ilešič (докладчик) и г-жа М. Berger, съдии,

генерален адвокат: г-н Р. Cruz Villalón,

секретар: г-жа С. Strömholm, администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 17 март 2011 г.,

като има предвид становищата, представени:

- за директора на Агенция „Митници“, от г-н В. Танов, г-жа С. Вълкова, г-жа Н. Йоцова и г-жа С. Йорданова, в качеството на представители,
- за българското правителство, от г-жа Е. Петранова и г-н Цв. Иванов, в качеството на представители,
- за чешкото правителство, от г-н М. Smolek и г-н V. Štencel, в качеството на представители,
- за испанското правителство, от г-н М. Muñoz Pérez, в качеството на представител,
- за нидерландското правителство, от г-жа С. Wissels и г-жа М. Noort, в качеството на представители,
- за Европейската комисия, от г-жа П. Михайлова и г-н В.-R. Killmann, в качеството на представители,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 9 юни 2011 г.,

постанови настоящото

Решение

1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на член 4, точка 5, член 8, параграф 1, първо тире и членове 62, 63 и 68 от Регламент (ЕИО) № 2913/92 на Съвета от 12 октомври 1992 година относно създаване на Митнически кодекс на Общността (ОВ L 302, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 2, том 5, стр. 58), изменен с Регламент (ЕО) № 1791/2006 на Съвета от 20 ноември 2006 година (ОВ L 363, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 1, том 7, стр. 15, наричан по-нататък „Митнически кодекс“).

2 Запитването е отправено в рамките на спор между „ДП груп“ ЕООД (по-нататък наричано „ДП груп“) и директора на Агенция „Митници“ във връзка с обжалването от страна на това дружество на съставена по отношение на него митническа декларация с искане за прогласяване на нейната нищожност.

Правна уредба

Митническият кодекс

3 Шесто съображение от посочения кодекс гласи следното:

„[К]ато има предвид, че с оглед на изключителното значение на външната търговия за Общността митническите формалности и проверки следва да бъдат премахнати или най-малко сведени до минимум“.

4 Член 4 от Митническият кодекс гласи:

„За целите на настоящия кодекс се прилагат следните определения:

[...]

5. „Решение“ е всеки административен акт, издаден от митническите органи, отнасящ се до митническото законодателство, с който се извършва произнасяне по конкретен случай, като този акт има правни последици за едно или повече определени или определяеми лица; този термин включва, *inter alia*, обвързваща информация по смисъла на член 12;

[...]

17. „Митническо деклариране“ е действието, чрез което едно лице изразява по установени форми и начини желанието си за прилагане на определен митнически режим за дадена стока;

[...]“.

5 Член 59, параграф 1 от посочения кодекс предвижда:

„Всяка стока, предназначена да бъде поставена под митнически режим, подлежи на деклариране за съответния режим“.

6 Съгласно член 62 от този кодекс:

„1. Писмените декларации се изготвят върху формуляр, съответстващ на официалния образец, предвиден за целта. Те трябва да бъдат подписани и да съдържат всички данни, необходими за прилагане на разпоредбите, отнасящи се до митническия режим, за който стоките са декларирани.

2. Към митническата декларация трябва да бъдат приложени всички документи, изисквани за прилагане на разпоредбите, отнасящи се до митническия режим, за който стоките са декларирани“.

7 Съгласно член 63 от Митническия кодекс:

„Митническите декларации, които отговарят на условията по член 62, се приемат незабавно от митническите органи, ако декларираните стоки са представени пред тях“.

8 Член 66 от този кодекс гласи:

„1. Митническите органи по искане на декларатора анулират приетата митническа декларация, когато деклараторът докаже, че стоката е била декларирана погрешно за съответния митнически режим или че поради особени обстоятелства оставането ѝ под декларирания митнически режим е неоправдано.

Въпреки това, когато митническите органи са информирали декларатора за намерението си да извършат проверка на стоките, искането за анулиране на декларацията може да бъде прието само след извършване на въпросната проверка.

2. Декларацията не може да бъде анулирана след вдигането на стоките, освен в случаите, определени съгласно процедурата на комитета.

3. Анулирането на декларацията не е пречка за прилагане на действащите наказателни разпоредби“.

9 Съгласно член 68 от Митническия кодекс:

„За проверката на декларации, които митническите органи са приели, те имат право да извършват:

а) проверка на документите, [която] [...] обхваща[...] декларацията и придружаващите я документи. Митническите органи имат право да изискват от декларатора да представи други документи с цел проверка на истинността на данните в декларацията;

б) проверка на стоките и вземане на проби за анализ или щателен контрол“.

10 Съгласно член 71 от посочения кодекс:

„1. Резултатите от проверката на декларацията са основание за прилагане на разпоредбите, отнасящи се до митническия режим, под който стоките се поставят.

2. Когато не се извършва проверка на декларацията, прилагането на разпоредбите, посочени в параграф 1, се осъществява въз основа на данните, обявени в декларацията“.

Регламентът за прилагане

11 Регламент (ЕИО) № 2454/93 на Комисията от 2 юли 1993 година за определяне на разпоредби за прилагане на Регламент № 2913/92 (ОВ L 253, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 2, том 7, стр. 3), изменен с Регламент (ЕО) № 214/2007 на Комисията от 28 февруари 2007 г. (ОВ L 62, стр. 6, наричан по-нататък „Регламентът за прилагане“) предвижда в член 199, параграф 1:

„Без да се изключва възможното прилагане на наказателни разпоредби, подаването в митническо учреждение на декларация, подписана от декларатора или неговия представител го прави отговорен по действащите разпоредби за:

- верността на сведенията, дадени в декларацията,
- автентичността на приложените документи,

и

- спазването на всички задължения, свързани с [поставянето на дадените] стоки [под] съответния митнически режим“.

12 Член 251 от този регламент предвижда:

„В отклонение от член 66, параграф 2 на [Митническия кодекс], митническата декларация може да бъде анулирана след освобождаването на стоките, както е предвидено по-долу:

[...]“.

Спорът в главното производство и преюдициалните въпроси

13 На 13 март 2007 г. ДП груп представя чрез упълномощено лице в Митническо бюро Кремиковци, София (България), митническа декларация за внос от Бразилия на „замразен и обезкостен пуешки бут, обработен с бял пипер“ с оглед на неговото допускане за свободно обращение.

14 Митническите органи приемат в същия ден митническата декларация. Митнически служител полага върху нея подпис, като отбелязва върху гърба на документа следната бележка:

„Извършен документален контрол по клетка 44 съгласно чл. 218 от [Регламента за прилагане]. Тарифният номер в клетка 33 отговаря на описанието на стоката в

клетка 31 и на [интегрираната тарифа на Европейските общности, създадена с член 2 от Регламент (ЕИО) № 2658/87 на Съвета от 23 юли 1987 година относно тарифната и статистическа номенклатура и Общата митническа тарифа (ОВ L 256, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 2, том 4, стр. 3)]. Митническа стойност, приета по реда на чл. 29 от Митническият кодекс. Стоката не ползва преференции. Изпълнени са условията за поставяне под режим „крайно потребление“. Протокол за щателна митническа проверка на Аерогара София № 120/13.03.2007. Поради съмнение за неправилно тарифно класиране, взети проби за лабораторен анализ от Централна химическа лаборатория [...]“.

15 В точка 13 от Протокол за проверка № 120/13.03.2007 се уточнява, че по вид и количество представената стока отговаря на посочената в митническата декларация стока и че са взети проби за лабораторно изследване.

16 Държавното вземане за внос в размер на 22 646,88 BGN, изчислено съобразно декларираната от ДП груп тарифна позиция, е вписано в съответната клетка на митническата декларация.

17 На 25 март 2007 г. митническата администрация освобождава внесената стока.

18 Въз основа на резултата от експертизата митническата администрация уведомява ДП груп с писмо от 17 април 2007 г., че счита тарифното класиране на стоката за неправилно, което представлява нарушение на митническото законодателство.

19 Вследствие на това митническата администрация начислява допълнителни вземания в размер на 49 754,31 BGN мито и 11 293,75 BGN данък върху добавената стойност, както и лихви за забава върху тези суми, и отправя към ДП груп покана за доброволно плащане.

20 ДП груп подава жалба до Административен съд София-град с искане за прогласяване на нищожността на митническата декларация от 13 март 2007 г., поради това че посочените в нея държавни вземания за внос в размер общо на 22 646,88 BGN са изчислени неправилно.

21 Видно от акта на преюдициално запитване, ДП груп твърди пред тази юрисдикция, че разглежданата в основното производство митническа декларация е подлежащ на оспорване административен акт. Всъщност, като признава за неправилно посочването от негова страна на тарифната позиция, дружеството счита, че доколкото тази позиция е била приета от митническата администрация чрез полагането на подпис от митническият служител при приемането на декларацията, то тази администрация „утвърдила“ тарифната позиция. По този начин митническата декларация била израз на изрично волеизявление от страна на митническите органи и пораждала права и задължения за декларатора, което правело акта обжалваем.

22 В подкрепа на своята жалба ДП груп твърди, че неправилно посочената тарифна позиция в митническата декларация по главното производство прави тази декларация нищожна. Също така според него начислените въз основа на неправомерната декларация митни сборове не съответстват на целите на българската митническа правна уредба и поради това му нанасят вреди.

23 На 21 юли 2008 г. Административен съд София-град постановява определение за недопустимост на жалбата поради липса на подлежащ на оспорване административен акт, тъй като приема, че попълнената от декларатора и приета от митническите органи митническа декларация не е акт, който подлежи на оспорване пред съд.

24 ДП груп обжалва това определение пред Върховния административен съд, който приема, че макар да е попълнена от самия декларатор, разглежданата в главното производство митническата декларация представлява, по изложените в точка 21 от настоящото решение съображения, индивидуален административен акт, който безспорно засяга интересите на декларатора. Върховният административен съд, чиито указания по отношение на тълкуването и прилагането на закона са съгласно българското право задължителни при по-нататъшното разглеждане, връща делото на същия състав на Административен съд София-град за продължаване на съдопроизводствените действия.

25 Запитващата юрисдикция счита, че решаването на спора в главното производство зависи от тълкуването на приложимите разпоредби на правото на Съюза в областта на митническата дейност, и по-конкретно че делото повдига въпроса за обхвата и съдържанието на контрола за съответствие на митническите декларации с предвидените в член 62 от Митническия кодекс условия, и в частност дали в рамките на този контрол митническите органи трябва да проверяват доколко посочената от декларатора тарифна позиция е правилна.

26 Освен това тя уточнява, че неправилното посочване на тарифната позиция на стоката, без впоследствие да е поправена при условията на член 65 от Митническия кодекс, дава право на митническите органи да наложат имуществена санкция на декларатора за извършено митническо нарушение, в това число правото да изземат стоката и да се разпоредят с нея по реда, предвиден за това в националното право. Според същата юрисдикция жалбата, с която тя е сезирана, очевидно цели да избегне неблагоприятни за ДП груп правни последици като по-горе посочените.

27 При тези условия Административен съд София-град решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:

„1) Следва ли член 63 от [Митническия кодекс], при условията на главното производство, да се тълкува в смисъл, че задължава митническия орган да извърши само проверка за съответствие на митническата декларация с условията по член 62 от този [кодекс], като извърши само контрол по документи в обхвата, посочен в член 68 от [Кодекса] и въз основа само на представените документи да вземе решение за приемане на митническата декларация, когато е възникнало съмнение за правилността на тарифния код на стоката и е необходима специализирана експертиза за определянето на този код?

2) Следва ли решението на митническия орган за незабавно приемане на митническата декларация по реда на член 63 от [Митническия кодекс], при условията на главното производство, да се тълкува като решение на митнически орган по член 4, точка 5, във връзка с член 8, параграф 1, първо тире от същия кодекс, в това число и като такова решение относно цялото съдържание на подадената митническа декларация, когато са налице едновременно следните условия:

- а) решението на митническия орган за приемането на митническата декларация е прието само въз основа на представените документи към същата;
 - б) при извършване на необходимите проверки преди приемането на митническата декларация е съществувало съмнение, че декларираният тарифен код на стоката е неверен;
 - в) при извършване на необходимите проверки преди приемането на митническата декларация е съществувала непълнота на информацията за съдържанието на декларираната стока, от значение за правилното определяне на тарифния код;
 - г) при проверката преди приемането на декларацията е взета проба за извършване на експертиза за правилното определяне на тарифния код на стоката?
- 3) Следва ли член 63 от [Митническият кодекс], да се тълкува при условията на главното производство, че:
- а) допуска да се оспори пред съд законосъобразността на приемането на митническата декларация, след като е разрешено вдигането на стоката, или
 - б) приемането на митническата декларация не подлежи на оспорване, тъй като само регистрира декларирането на стоките пред митническите органи и определя момента на възникване на вносното митническо задължение, не представлява решение на митнически орган по въпросите за правилното тарифно класиране и размера на дължимите митни сборове по тази декларация?“.

По преюдициалните въпроси

28 Следва да се напомни, че в рамките на производството по член 267 ДФЕС само националният съд, който е сезиран със спора и трябва да поеме отговорността за последващото съдебно решаване, може да прецени — предвид особеностите на делото — както необходимостта от преюдициално заключение, за да може да постанови решението си, така и релевантността на въпросите, които поставя на Съда (вж. по-конкретно Решение от 2 април 2009 г. по дело *Elshani*, C-459/07, Сборник, стр. I-2759, точка 40 и Решение от 16 декември 2010 г. по дело *Skoma-Lux*, C-339/09, все още непубликувано в Сборника, точка 21).

29 Все пак в рамките на това производство Съдът трябва да даде на националния съд полезен отговор, който да му позволи да реши спора, с който е сезиран. С оглед на това при необходимост Съдът трябва да преформулира въпросите, които са му зададени. Освен това задача на Съда е да тълкува всички разпоредби на правото на Съюза, които са необходими на националните юрисдикции, за да се произнасят по споровете, с които са сезирани, дори тези разпоредби да не са изрично посочени във въпросите, отправени от тези юрисдикции до Съда (вж. в този смисъл по-специално Решение от 8 март 2007 г. по дело *Camprina*, C-45/06, Сборник, стр. I-2089, точки 30 и 31, Решение от 26 юни 2008 г. по дело *Wiedemann и Funk*, C-329/06 и C-343/06, Сборник, стр. I-4635, точка 45, както и Решение от 14 октомври 2010 г. по дело *Fuß*, C-243/09, все още непубликувано в Сборника, точка 39).

30 В това отношение, от една страна, от решението на запитващата юрисдикция е видно, че жалбата, с която тя е сезирана цели прогласяване на нищожността на разглежданата в главното производство митническа декларация, а не прогласяване на нищожността на приемането като такова на тази декларация. От друга страна, видно от материалите по делото, ДП груп е поискало прогласяване на нищожността на посочената декларация след освобождаването от данъчната администрация на стоката, предмет на разглеждане в главното производство.

31 При тези условия чрез поставените въпроси запитващата юрисдикция иска да се установи дали разпоредбите на правото на Съюза в областта на митническата дейност трябва да се тълкуват в смисъл, че декларатор може, след като митническите органи са разрешили вдигането на стоката, да поиска по съдебен ред прогласяване на нищожността на отнасящата се до тази стока митническа декларация.

32 За да се отговори на така преформулираните въпроси, следва да се разгледат естеството и обхватът на митническата декларация.

33 Съгласно член 59, параграф 1 от Митническия кодекс в митническото право на Съюза е приложим принципът, съгласно който за всяка предназначена за поставяне под митнически режим стока следва да се подаде декларация.

34 По този начин определянето на необходимите за прилагането на митническата правна уредба елементи по отношение на стоките се извършва въз основа не на направени от митническите органи констатации, а на предоставените от декларатора данни.

35 Следователно митническата декларация представлява, видно и от член 4, точка 17 от Митническия кодекс, актът, с който деклараторът предявява в предвидените условия и форма своето желание да постави определена стока под даден митнически режим. Затова поради естеството си на едностранен акт тази декларация не представлява „решение“ по смисъла на член 4, точка 5 от посочения кодекс.

36 Що се отнася до изготвените в писмен вид митнически декларации, член 68 от същия кодекс предоставя на митническите органи възможността да проверяват предоставените от декларатора данни.

37 Митническият кодекс не възлага на митническите органи да извършват редовно такива проверки, с оглед на ограничаването, предвид шесто съображение от този кодекс, на митническите формалности и проверки, доколкото това е възможно. Така съгласно член 71, параграф 2 от същия кодекс, когато не е предприета проверка на митническата декларация, прилагането на разпоредбите, уреждащи митническия режим, под който са поставени стоките, се осъществява въз основа на предоставените в декларацията данни.

38 Описаната по-горе система, която не предвижда извършването на редовни проверки на митническите декларации, предполага предоставянето от страна на декларатора на пълни и точни данни на митническите органи. Всъщност съгласно член 199, параграф 1, първо тире от Регламента за прилагане подаването в митническо учреждение на декларация, подписана от декларатора или негов представител, го прави

отговорен по действащите разпоредби по отношение на верността на посочените в декларацията сведения.

39 В това отношение е важно да се подчертае, както уточнява генералният адвокат в точка 29 от своето заключение и противно на становището, поддържано от ДП груп пред запитващата юрисдикция, че когато митническите органи приемат подписаната от декларатора или от негов представител митническа декларация, член 63 от Митническият кодекс им налага да се ограничат да проверяват спазването на предвидените в тази разпоредба и в член 62 от същия кодекс условия. Следователно при приемането на митническа декларация тези органи не се произнасят по верността на предоставените от декларатора данни, за които той носи отговорност. Всъщност от текста на член 68 от Митническият кодекс следва, че приемането на декларацията не лишава тези органи от възможността да проверят впоследствие, а когато е необходимо, дори и след освобождаването на стоките, верността на тези данни.

40 Задължението на декларатора да предостави точни данни се отнася също и до определянето на правилната подпозиция при тарифното класиране на стоката (вж. по аналогия Решение от 23 май 1989 г. по дело *Top Hit Holzvertrieb/Комисия*, 378/87, *Recueil*, стр. 1359, точка 26), като в случай на съмнение деклараторът може предварително да поиска от митническите органи обвързваща тарифна информация съгласно член 12 от Митническият кодекс.

41 Следствие от посоченото задължение е принципът на неоттегляемост на митническата декларация, след като веднъж е била приета — принцип, изключенията от който са стриктно описани в правната уредба на Съюза в тази област.

42 Така, макар Митническият кодекс да не предвижда възможността по искане на декларатора да се прогласи нищожността на съставената от него митническа декларация, член 66, параграф 1, първа алинея от този кодекс му позволява да поиска от митническите органи да анулират декларация, която вече са приели, ако приведе доказателства, че стоката е била декларирана погрешно за съответния митнически режим или че поради особени обстоятелства оставането ѝ под декларирания митнически режим е неоправдано.

43 Съгласно член 66, параграф 2 от Митническият кодекс декларацията не може да бъде анулирана след освобождаването на стоката, освен в определени случаи. Тези случаи са определени в член 251 от Регламента за прилагане.

44 От текста на посочения член 66 следва, че когато деклараторът иска по своя инициатива анулирането на митническата декларация, искането му трябва да бъде отправено до митническите, а не до съдебните органи.

45 Посочените митнически органи трябва, след като направят преценка, или да отхвърлят искането на декларатора с мотивирано решение, което подлежи на обжалване по съдебен ред, или да уважат искането за анулиране (вж. по аналогия Решение от 20 октомври 2005 г. по дело *Overland Footwear, C-468/03, Recueil*, стр. I-8937, точка 50).

46 Що се отнася до обстоятелството, че според запитващата юрисдикция целта на жалбата, с която тя е сезирана от ДП груп, се състояла в това дружеството да избегне

налагането на евентуални санкции поради нарушението, свързано с погрешното тарифно класиране на внесената стока при съставянето на разглежданата в главното производство митническа декларация, достатъчно е да се посочи, че съгласно член 6б, параграф 3 от Митническия кодекс анулирането на декларацията не е пречка за прилагане на действащите наказателни разпоредби.

47 Освен това по отношение на дадените на запитващата юрисдикция от страна на Върховния административен съд указания следва да се припомни тълкуването на Съда, че правото на Съюза не допуска национален съд, който следва да се произнесе по дело, върнато от висшестоящ съд след касация, да бъде обвързан съгласно националното процесуално право от направените от висшестоящия съд правни изводи, когато въз основа на тълкуване, което е поискал от Съда, намира, че тези изводи не са в съответствие с правото на Съюза (Решение от 5 октомври 2010 г. по дело Елчинов, С-173/09, все още не публикувано в Сборника, точка 32).

48 С оглед на гореизложеното на поставените въпроси следва да се отговори, че разпоредбите на правото на Съюза в областта на митническата дейност трябва да се тълкуват в смисъл, че декларатор не може да иска по съдебен ред да се прогласи нищожността на съставена от него митническа декларация, когато тя е била приета от митническите органи. От друга страна, съгласно предвидените в член 6б от Митническия кодекс условия деклараторът може да иска от тези органи да анулират декларацията, включително след като са разрешили вдигането на стоката. Митническите органи трябва, след като направят преценка, или да отхвърлят искането на декларатора с мотивирано решение, което подлежи на обжалване по съдебен ред, или да уважат искането за анулиране.

По съдебните разноски

49 С оглед на обстоятелството, че за страните в главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (първи състав) реши:

Разпоредбите на правото на Съюза в областта на митническата дейност трябва да се тълкуват в смисъл, че декларатор не може да иска по съдебен ред да се прогласи нищожността на съставена от него митническа декларация, когато тя е била приета от митническите органи. От друга страна, съгласно условията, предвидени в член 6б от Регламент (ЕИО) № 2913/92 на Съвета от 12 октомври 1992 година относно създаване на Митнически кодекс на Общността, изменен с Регламент (ЕО) № 1791/2006 на Съвета от 20 ноември 2006 година, деклараторът може да иска от тези органи да анулират декларацията, включително след като са разрешили вдигането на стоката. Митническите органи трябва, след като направят преценка, или да отхвърлят искането на декларатора с мотивирано решение, което подлежи на обжалване по съдебен ред, или да уважат искането за анулиране.

Подписи

